

(Fotó: Kondella Misi)

Ács Dominika fuvolaművész, összművészeti előadó

„A legfontosabb, hogy mindig önazonos legyek”

 Bencsik Gyula

Ács Dominika fuvolista, összművészeti előadó tavaly ősszel Junior Prima Díjban részesült, elsősorban komplex kulturális felkészültsége, tevékenysége okán, hiszen zenél, énekel, rendez, de mond prózát is, ha a dramaturgia megkívánja. Horgas Eszter tanítványaként jutott el a klasszikus fuvolaalaptól a jazzig, és nyughatatlan, egyben alkotó természete folyamatos kísérletezésre sarkallja. Zenekara, a ConnectTrio idén tavasszal jelentette meg első albumát, folyamatosan koncertezik Oláh Krisztián jazz-zongoristával.

■ *Könnyűzenésznek vagy komolyzenésznek tartod magad, ha egyáltalán van jelentősége ennek a kérdésnek?*

– Kortárs zenész vagyok, aki rendelkezik klasszikus zenei alapokkal, ami a legfontosabb képzettségem, és ennek köszönhetően tudok hitelesen mozogni más, könnyebbnek nevezett műfajokban. Kortárs zenésznek azért vallom magam, mert olyan muzsikusként vagyok, aki reflektál a világ dolgaira, amelyek érik.

■ *Kicsit egyfajta korszellemnek érzem, hogy az előadók és alkotók igyekeznek többféle műfajban, stílusban, művészeti ágban megnyilvánulni – akárcsak te.*

– Ez mindenképpen 21. századi felfogása annak, hogy egy előadó hogyan értelmezi magát. Az én szerepem lehet például több, mint klasszikus fuvoladarabokat előadni, amennyiben kellően fejlődőképesnek érzem magam más területeken, például énekekben, táncban, olyannyira, hogy az tud színpadképes és professzionális lenni. Visszatérve beszélgetésünk elejére: nem gondolom, hogy a könnyűnek nevezett műfajokban könnyebb lenne színvonalas produkciót létrehozni, mint a klasszikusokban. Van fejlődni valóm például az improvizációban vagy a harmóniaismeretben. Az a zenei világ, amelyet megálmodtam magamnak, illetve amelyet elkezdtem felépíteni, tartalmaz könnyűzenei elemeket, amelyben remekül érzem magam a zenésztársaimmal együtt, ugyanakkor a klasszikus zene a szívem közepe, rendkívül boldog vagyok, amikor klasszikus zenét játszom. A saját zeném inkább alkotómunka, ha klasszikus zenét játszom, az főként előadói hozzáállást kíván.

■ *Oldódott valamelyest az utóbbi időben a klasszikus muzsikusként való érzésed, ne adj isten gögje? Mintha többen nyitottabbakká váltak volna a populárisabb műfajok iránt.*

– Szerintem igen. Ha az ember megnézi akár a nyugat-európai, akár a szomszédos országok zenei tendenciáit, mindenütt valamiféle összművészeti elemmel, eszközzel találkozik. Vannak kifejezetten improvizációs zenekarok, immerzív színházi eszközökkel operáló társulatok, az ilyesmikre hatalmas ma a nyitottság.

■ *Lehet ma még igazán újat létrehozni a zenében, tágabb értelemben a kultúrában, vagy csupán az ismert eszközök elegyítése teremthet újat?*

– Hiszek abban, hogy létrehozható új produktum, már csak azért is, mert egy új alkotótársal minden korábbi mű átstrukturálódik, és a világ folyamatosan változik, így a kultúra is változhat. Számtalanszor előfordult velem, hogy valamit kitaláltam, aztán később szembesültem vele, hogy valaki már korábban kitalálta ugyanazt.

■ *Korábban azt nyilatkoztad, hogy dalszerzőnek tartod magad, zeneszerzőnek nem, fuvolaművész vagy, de énekművész nem. Hogy van ez?*

– A zeneszerzéshez nélkülözhetetlenek bizonyos szakmai pillérek, amelyek nekem nincsenek meg. Sok mindenhez van érzésem, de a szakma alapjait nem tanultam. Énekesként egyre bátrabban merek magamra hivatkozni, amiért

sokat köszönhetek énektanáromnak, Micheller Myrtillinek. A legutóbbi projektjeimben nagyjából fele-fele arányban van jelen a fuvola és az ének. Ahogy Horgas Esztert meszteremnek tekintek a fuvolázás terén, Myrtille énekmestereként tekintek.

■ *Ha már szóba jött Horgas Eszter: mit adott ő neked a fuvolaoktatáson túl is?*

– Zsigeri találkozás volt a mienk, egy nagy egymásra találás, amelynek első pillanatában belelátam a közös jövőnkbe, bár egészen kicsi lány voltam, így csak afféle intuícioról beszélhetek. Gyönyörűen felépített, professzionális képzést kaptam tőle, és a mai napig ő az, akihez bármilyen szakmai elakadással fordulhatok tanácsért. Aztán a mester-diák viszony fokozatosan átalakult afféle szellemi-lelki kötődéssé, ami ma már abszolút oda-vissza működik. Ahogy Eszter fogalmaz: a kreatív önazonosságot kerestette velünk, tanítványával. Leginkább azt köszönhetem neki, hogy elindított azon az úton, hogy folyamatosan kutatom és ha rájuk akadok, felszínre hozom a bennem rejlő kincseket.

Ahogy Eszter fogalmaz: a kreatív önazonosságot kerestette velünk, tanítványával. Leginkább azt köszönhetem neki, hogy elindított azon az úton, hogy folyamatosan kutatom és ha rájuk akadok, felszínre hozom a bennem rejlő kincseket.

■ *Tanítasz is, ráadásul ugyanabban a Weiner Leó konzervatóriumban, mint mestered. Tanárként is érzéled magadon Eszter útmutatását?*

– Odáig vagyok azokért a gyerekekért, akik érdeklődnek és lelkesek. Ha a tanítványomon azt látom, hogy kíváncsian és mohón szívja magába

az életet, és ezt megpróbálja önkifejezéssel megmutatni másoknak is, mindenben segítem. Másfelől a gyerekek rengeteg mindent tanítanak saját magamról is, és borzasztó küzdelmes megtalálni hozzájuk a megfelelő kulcsot. Ráadásul egy gyermekhez akkor is maximális szeretettel és odafigyeléssel kell viszonyulni, ha történetesen nem zenei pályára készül.

■ *Kiknek javasolod a fuvolát? Ez nem feltétlenül az a hangszer, amelyre szólókarriert lehet építeni.*

– Szeretem arra biztatni a szülőket, hogy hallgassanak a gyermekük sugallatára. Ha egy gyermekben kialakul egy nagyon erős vágy a fuvolázás iránt, feltétlenül engedjék. Egyáltalán: ha egy gyerek elkezd tanulni egy hangszeren, például fuvolán, akkor az mindenképpen jó hatással lesz rá, bármi is lesz az életben. Persze fuvolistaként is van lehetőség a művészi kiteljesedésre a szólókarrieren kívül is.

■ *Egyre gyakoribbak az „egyszemélyes zenekarok”, vagyis hogy a muzsikusként maga írta darab összes hangszerét maga játssza fel, adott esetben színpadi produkciót is képes alkotni loopolással.*

– Valóban elég erős ez a tendencia, engem is foglalkoztat, vannak is ilyen kezdeményezéseim. Akad ennek egy erős lelki vonzata, a saját magamból építkezés, készülök efféle szólóprodukcióra. Egészen más a dinamikája ennek, mint mondjuk a kamarazenének, amit szintén szeretek, hisz ott másfajta energiahullámok áradnak szét.

■ *Nagyon határozott, céltudatos személyiséget ismerlek meg benned. Ez érvényesül első formációd, a ConnectTrio működtetésében is?*

– Én vezetem a formációt. A 2022-es Budapesti Tavasz Fesztiválra kezdtem megálmodni egy produkciót, amiről tudtam, hogy ebben nőkkel szeretnék együtt dolgozni, olyanokkal, akik nagyjából egyívásúak velem. A Magyarországon tanuló spanyol zongoristával, María Valverdével egy házibuliban találkoztam, méghozzá úgy, hogy már távozóban meghallottam őt zongorázni. Egyből tudtam, hogy nekünk együtt kell zenélnünk. Másik zenésztársamat, a Zürichben tanult ütőhangszeres T-Potzner Veronikát Körösvölgyi Zoltán művész-menedzsment tanár ajánlotta. Aztán a közös munka során fantasztikusan összecsiszolódtunk, de úgy is mondhatnám, hogy minden örületemben a partnereim voltak.

■ *A már említett fesztiválos produkciótok a „for who was not born” című performance volt, amely egy prenatális veszteséget átélt nő gyász munkáját dolgozta fel. Ahogy olvastam, te is átéltél egy ilyen veszteséget, voltaképp terapeuta jelleggel született meg a projekt.*

– Az estek többségében a produkcióim személyes érintettségéből születnek, így volt ez az említetttel is. Én erre vagyok leginkább alkalmas, legalábbis bizonyos távolságtartással. Számomra a zenélés – ahogy idéztél is – egyfajta terápia, az említett produkciónál kifejezetten az volt. A visszajelzések közül itélve ez más nők esetében is hasonlóan működött.

■ *Nálad ez közéleti szerepvállalással is társult, hisz nyitottál egy anonim fórumot, ahol hasonló veszteséget átélt nők nyilvánulhattak meg.*

– Ez még a produkció előtt történt, ahol a saját történetem egy volt a sok közül. Aztán a különböző esetekből felépítettünk egy ívet, ami köré rendeztük a zenét, de volt olyan vallomás is, amely prózaként került be az előadásba. A kislábujjamtól a fejem búbjáig éreztem, hogy ezt nekem meg kell valósítanom, hogy meg tudom csinálni. Olyan magabiztosságérzés kerített hatalmába, ami – a visszajelzések szerint – pótolta a szakmabeli hiányosságaimat és rutinomat is, például a rendezést illetően.

■ *A produkció segített feldolgozni a saját veszteségedet?*

– Amikor játszottuk, már akkor is kellett nekem egyfajta eltávolodás a személyes érintettségemtől, hisz a színpadon nem volt szabad, hogy az én lelkem fájjon attól az Ács Dominikától, aki átélte mindazt, amiről szól a produkció. Ha személyemben sírok például, akkor az sajnálatot vált ki a nézőkből, ami nem célja az előadásnak. Amúgy ez a darab 2022-ben ment néhányszor, aztán nem éreztem már vágyat, hogy újra elővegyem. Ráadásul az élet is új helyzetek elé állított.

■ *És akkor jött a fényesség.*

– A ConneCTrio idén tavasszal megjelent első albumát Tomasz Golinski kortárs lengyel zeneszerző darabja, a Luminosity – azaz magyarul fényesség ihlette. Veronika talált rá Zürichben, amikor kifejezetten a fényvel foglalkozott egy projektjében. Nekem először a szó tetszett meg, mert kelően absztrakt és nemzetközi, és ad egyfajta irányt, amerre elindulhatunk. Érdekes folyamat volt, hogy a hívószó milyen darabokat vonz be hármunkból, majd két hónap múlva már színpadra is vittük a produkciót, amelyből született aztán a lemez. Szerettük volna, hogy az első albumunk nagyon azt tükrözze, hogy most milyenek vagyunk, egyfajta lenyomatát adni a jelenünknek. Megmutatni azoknak a különleges hangszereknek a kombinációját, amelyekkel ope-

ráltunk. A zongorával együtt a marimba, a vibrafon, ütőhangszerek, fuvola, több énekhang is szerepel, de velünk dolgozott Kiss Gergely csellista és Kristin Botros producer is. Mindezekkel együtt elmeséltünk egy történetet.

■ *A folytatásban is tematikus lemezben gondolkodsz?*

– Szólóalbummal szeretnék jelentkezni, amelynek az a címe, hogy Breathing. Úgy álmotam meg a lemezt, hogy két részből fog állni. Egyik része a breathing in, mint belégzés, a másik a breathing out, mint kilégzés, amelynek dalai voltaképp lélegzéstörténetek, amik akkor keletkeztek, amikor az említett krízishelyzetem oldásaként közel két évig légzésterápiára jártam. Afféle multiinstrumentalista módon összerakott produkció lenne az első része, a második pedig az általam megélt megosztása a zenésztársakkal, egyfajta kamarazenész hozzáállással.

■ *Van egy duótok Oláh Krisztián jazz-zongoristával.*

– Két éve, szintén egy véletlen találkozásnak köszönhetően sejlett fel mindkettőnkben, hogy lesz dolgunk egymással. Aztán sok beszélgetés után rájöttünk, hogy roppant hasonló a zenei gondolkodásunk, és intenzíven elkezdtünk dolgozni. Most már a második bemutatónkon vagyunk túl. Egymás tükörképei vagyunk, én rengeteget tanulok tőle jazzről, ő pedig boldogan játszik klasszikus műveket.

■ *Mi van a repertoárotokban?*

– Bedobtuk azokat a darabokat, amelyek kettőnk közös keresztmetszetét alkothatják. Az első projektünkben szerepelt például egy Bach-szonáta és Ligeti Musica ri-

cercataja, amit átírtunk preparált zongorára és fuvolára, de volt Krisztiánnak saját darabja, s egy Liszt-Oláh mű is bekerült. Akadt néhány saját dalom is, amiért hálás vagyok Krisztián bátorításának. Második produkciónk már abszolút összművészeti, amely Ingmar Bergman művészetéhez kapcsolható. Érik már egy album a duókkal.

■ *Művészként mi előtt állsz, mit szeretnél megvalósítani a belátható jövőben?*

– Az ősz hihetetlenül izgalmas eseményeket tartogat a számomra – ezek közül több a véletlennek köszönhető, hogy most jött össze, és utólag nagyon hálás vagyok, hogy az élet időzítése most is jobb volt, mint az én emberi akaratom, ez idáig mindig beigazolódt. Októberben Szöulban debütálhatok a gyönyörű Seul Arts Centerben, majd a Liszt Ünnepek keretein belül a Margó Fesztiválon mutathatom be a Breathing című produkciót, olyan művésztársakkal az oldalamon, mint Szebényi Dániel és Földő Sándor. Ez az, ami most a legizgalmasabb kaland az életemben, megteremteni a saját zenei világomat. Novemberre Oláh Krisztiánnal készülünk új bemutatóval, az Olümposzi hősnők című összművészeti előadásunk hét görög istennő archetipusát járja körbe. Az esemény a Magyar Zene Háza Koncerttermében lesz, ahol Oláh Anna vizuális alkotóként és Kurta Niké színész-rendezőként tart velünk ebben az izgalmas témában.

■ *Mi a legfontosabb számodra az alkotólétben?*

– Az, hogy mindig tudjak önazonos lenni, és soha ne féljek a változásokkal haladni.

HIRDETÉS

FONÓ 30 30 éves a Fonó!

Jubileumi eseménysorozat a Fonóban!

- November 8. **Kacaj, Zoord**
- November 22. **Makám: Borostyánének lemezbemutató, vendég: Szabó Sándor-Major Balázs Oriental Project**
- November 11. **Magos: Bartók 1914 lemezbemutató**
- December 7. **Besh o droM, vendég: Másik János, előzenekar: Fláre Beás**
- December 29. **Ferenczi György és az 1ső Pesti Rackák Rackarácsony, Tom White & Mad Circus**
- December 30. **Jazz Előszilveszter - Andras Toth, Gáspár Károly trió, Dés László - Dresch Mihály Quartet**

